

KINNITAN

/digitaalselt allkirjastatud/

Kristina Kalinina
OÜ Autosõit kvaliteedijuht
„31“ jaanuar 2020.a

OÜ Autosõit kahe- ja neljarattalise ning kahe- ja neljarattalise ühise AM-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

- Vaata lähemalt www.autosoit.ee

1. Üldalused

Õppekavarühm	Põhiõppekavad
Õpetamise korralduslikud alused	AM-kategooria mootorsõidukijuhi koolitus koosneb teorialoengutest ja õppesõitudest vastavuses koolitaja õppeplaanile. Lisaks peab algastmes läbima mootorsõidukijuhi esmaabikoolituse. Teorialoengud viiakse läbi auditoorse õppe vormis või auditoorse õppe ja elektroonilise õppe kombineeritud vormis. Õppesõidud toimuvad üldjuhul koolitaja sõidukiga.
Üldised õpiväljundid	Pärast koolituskursuse läbimist peab õpilane teadma: 1) liiklusreegleid; 2) juhile vajalikke omadusi; 3) teega seonduvat; 4) teisi liiklejaid arvestavaid spetsiifilisi ohutegureid; 5) üldeeskirju ja muid küsimusi; 6) sõiduki, veose ja sõitjatega seotud ohutustegureid; 7) liiklusohutusega seotud mehhaanilisi aspekte; 8) sõiduki turvavarustuse otstarvet; 9) kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele; 10) keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; 11) säästliku sõidustiili põhimõtteid ja keskkonnasäästliku juhtimise seost ohutusega. Pärast koolituskursuse läbimist peab õpilane oskama: 1) sõitu kavandades hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina; 2) suurema ohu allika valdajana arvestada teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega nende ohutuse; 3) kasutada sõidukit keskkonda säästvalt; 4) kohaneda liikluses toimuvate muutustega; 5) hinnata võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;

	<ol style="list-style-type: none"> 6) juhtida oma sõidukit viisil, mis välistab ohtlikke olukordade tekitamist; 7) järgida liiklusreegleid ja neid praktikas kasutada; 8) aru saada, kui sõiduki kasutamine on liiklusele ohtlik, ja käituma olukorra kohaselt; 9) ohutult sõidukile istuda/sõidukisse siseneda ja sõidukilt maha astuda/sõidukist väljuda; 10) valmistada sõidukit ette ohutuks sõiduks.
Õpingute alustamise tingimused	Õpingute alustaja peab omama AM-kategooria mootorsõiduki tervisenõuetele vastavat kehtivat tervisetõendit ning peab olema vähemalt 14-aastane.
Õppe maht	Teoriakursuse maht klassi õppevormis on vähemalt 14 tundi ja e-õppevormis vähemalt 16 tundi, millest 4 tundi toimub klassis. Õppesõite tuleb läbida vähemalt 12 sõidutundi. Esmaabikoolituse maht on teooriaõppes 16 tundi, millest 6 tundi on praktikumi vormis. Õppeteemade mahud teemade lõikes on toodud punktis 2.
Õppekeskkonna kirjeldus	Teoreetiline osa viiakse läbi koolituse läbiviimiseks sobivas õpperuumis või osaliselt OÜ Autosõit e-õppe keskkonnas. Sõiduõpe viiakse läbi õppesõidukitega õppesõiduväljakul ja tänavaliikluses.
Õppematerjalide loend	Liiklusseadus ja liiklustestid. Õppijal tuleb iseseisvalt täiendavalt läbi töötada liiklusreeglid, lahendada liiklusteste, lugeda temaatikaga seotud liiklusohutuse alast kirjandust (paberkanjal või elektroonilise õppe materjalidena).
Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid	Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid on määratud OÜ Autosõit poolt kehtestatud dokumendis: „Õppekorralduse ja kvaliteedi tagamise alused“. Eksam loetakse sooritatuks, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 90 protsenti küsimustest ja on edukalt sooritanud sõidueksami harjutused.
Koolituse läbiviimiseks vajalik kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus.	Koolitust viivad läbi mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooniga lektorid ja sõiduõpetajad.
Juhendaja roll ja võimalused juhendaja kaasamiseks juhi ettevalmistamisel täiendava sõidupraktika saamisel.	Lapsevanemal on soovitatav õppeprotsessi vältel õpilast aidata ja huvitada, kuidas õpilasel läheb. Lapsevanemal on soovitatav osaleda esimestes linnasõidu tundides, et saaks anda objektiivset tagasisidet ka otse lapsevanemale.

2. Õppeteemade mahud

Juhi esmaõpe					
Juhi esmaõppe põhikoolitus					
Teooriaõpe			Sõiduõpe¹		
Teema nr	Õppeteema	Õppetunde	Teema nr	Sõiduteema	Sõidutunde
AM1/1	Ülevaade õppetöö korralduses ja eesmärkidest; Iseseisvaks õppimiseks juhendamine; Liiklus kui süsteem	1	AM2-AM4/1	Juhi tööasend ja turvavarustus; mopeedi käsitlemine	1
AM1/2	Liiklus kui süsteem	1	AM4/2	Mopeedi käsitlemine	1
AM1/3	Liiklus kui süsteem	1	AM4/3	Mopeedi käsitlemine	1
T14/2	Ohutu liiklemise põhimõtted; Teiste liiklejatega arvestamine	1	AM6/1	Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel	1
AM1/4	Mopeedi turvalisus ja käsitlemine	1	AM6/2	Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel	1
AM1/5	Inimene sõidukijuhina; Käitumine liiklusõnnetuse korral	1	AM8/1	Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	1
AM VK	Vaheloeng+vahekontroll; õppeklassis ²	1+1 ³	AM8/2	Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	1
AM3/1	Sõidu alustamine ja mopeedi asukoht sõites, sõidujärjekord sõites	1		Sõitmine individuaalse programmi järgi (tunni teema valitakse eelnevate teemade seast vastavalt iga õpilase individuaalsele vajadusele)	4 ⁴
AM3/2	Sõidu eripära asulavälisel teel ja tunnelis	1			
AM5/1	Mopeedi peatamine ja sõidu lõpetamine; Möödasõit, möödumine ja ümberpõige; Grupis sõit	1	S21/1	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel	1 ⁵
			S21/2	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel	1 ⁵
T32	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1	S21/3	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel	1 ⁵
T33	Keskkonda säästev mopeedi kasutamine	1	S21/4	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel	1 ⁵
T34/1	Mopeedi juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes;	1	AM10-AM12	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige; Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal; sõiduuskuste hindamine	1
AM5/2	Läbitud teemade kokkuvõte ja tagasiside kursuse kohta; õppeklassis ²	1+1 ³			
Teooriaõpet kokku		14+2³	Sõiduõpet kokku		12
Mootorsõidukijuhi esmaabikoolitus					
Teooriaõpe			Praktikaõpe		
EA01	Abi kutsumine, õnnetusolukorra hindamine ja õnnetusolukorras tegutsemine	1	EAP	Esmaabi praktikum ja teadmiste kontroll õppeklassis	6
EA02	Verejooksu sulgemine, haavade sidumise võtted	1			
EA03	Luumurrud, seljavigastused	1			

EA04	Kannatanu seisundi hindamine (sealhulgas kannatanu asendi muutmisega seotud ohud), esmaabi olemus ja üldpõhimõtted, välistingimustes abiandmise iseärasused, edasise tervisekahju ennetamine	1			
EA05	Kannatanu seisundi hindamine (sealhulgas kannatanu asendi muutmisega seotud ohud), esmaabi olemus ja üldpõhimõtted, välistingimustes abiandmise iseärasused, edasise tervisekahju ennetamine	1			
EA06	Esmaabi vigastuste korral – keha pindmised ja sügavad vigastused (sealhulgas liiklusõnnetusele iseloomulikud vigastused), sisemised verejooksud	1			
EA07	Esmaabi teadvusetuse korral – vabade hingamisteede tagamine, hapnikupuudusest põhjustatud ajukahjustuse ennetamine, elustamine	1			
EA08	Esmaabi põletuse ja külmakahjustuse korral sõltuvalt põhjustest (termilised, keemilised)	1			
EA09	Meditiinilise šoki olemus ja šokiseisundis kannatanu abistamine	1			
EA10	Mürgistused, hammustused (rästik, loomad, herilase mesilaste nõelamisest tingitud ohud anafülaktiline šokk. Psühholoogiline esmaabi, mitme erineva vigastusega kannatanu abistamise algoritm	1			
Kokku esmaabikoolituses		10	Kokku esmaabikoolituses	6	
Liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis					
Juhiloa saamine					

¹ Sõiduõppel kasutatakse 4-rattalise mopeedi puhul B-kategooria õppemetoodika erinevusi.

² Klassi õppevormi puhul toimub ainult teadmiste kontroll

³ Lisandub klassiõppe ja e-õppe kombineeritud õppes

⁴ Kasutatakse 2-rattalise mopeediga õppe korral ning 4-rattalise mopeediga õppe korral

⁵ Kasutatakse 2- ja 4-rattalise mopeedi ühise õppe korral

3. Õppeteemade sisud ja õpiväljundid teemade lõikes

3.1. Põhikoolituse teooriaõpe

AM1/1	Ülevaade õppetöö korralduses ja eesmärkidest; Iseseisvaks õppimiseks juhendamine; Liiklus kui süsteem
Teema lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitaja õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Koolitusele seatakse ühised eesmärgid. Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Teema raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Õpilasel aidatakse koostada individuaalset õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest. Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Teema üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused eesmärkide ühtlustamiseks ja saavutamiseks, kus juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku. Luua eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplan. Luua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; * teab õppetöö korraldust; * teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; * on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid; * on valmis vastutama oma õppimise eest; * on koostanud individuaalse õppeplaani; * teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab; * teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; * teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid.

AM1/2, AM1/3	Liiklus kui süsteem
Teema lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Teema üldesmärgid	Lua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; * teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; * mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; * teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.

T14/2	Ohutu liiklemise põhimõtted; Teiste liiklejatega arvestamine
Teema lühikirjeldus	Võimalikke eettulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid üksikhaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Teema raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse teadmised ohutust piki- ja külgvahest ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid. Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni, kui teine pool teab, mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Teema üldesmärgid	Lua eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks. Lua eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgvahe hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; * teab piki- ja külgvahe ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; * teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; * on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted; * teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; * teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; * teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohu suurendavaid tegureid; * omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; * mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust; * on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.

AM1/4	Mopeedi turvalisus ja käsitsemine
Teema lühikirjeldus	Mopeedide tootjad pööravad järjest suuremat rõhku mopeedide turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades mopeedil oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada.
Teema üldesmärgid	Luu eeldused mopeedi turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * mõistab mopeedi kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; * teab peamisi tänapäeva mopeedidel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (istumisasendi reguleerimine, juhi ja kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); * teab mopeedi tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid; * teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; * teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; * teab mopeedile istumise ja mahatulekuga seotud ettevaatusabinõusid; * teab mopeedi erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid; * teab nõudeid kasutatava mopeedi tehnoseisundile; * teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mopeedi kasutamisel; * teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mopeedi juhitavusele.

AM1/5	Inimene sõidukijuhina. Käitumine liiklusõnnetuse korral
Teema lühikirjeldus	<p>Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida.</p> <p>Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.</p>
Teema üldeesmärgid	<p>Luaa eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luaa eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.</p> <p>Luaa eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.</p>
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; * teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; * teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; * on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; * on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises; * teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; * teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.

AM VK	Vaheloeng+vahekontroll õppeklassis
Teema lühikirjeldus	Kokkuvõttev teema kõikidest eelnevalt läbitud teooriatundidest ning konsultatsioonid, et kinnistuksid põhilised liiklusreeglid ja liikluskorraldusvahendite nõuded. Kontrolltest liiklusreeglite tundmise kohta.
Teema üldesmärgid	Võtta kokku eelnevate tundide teoreetiliste teadmiste teemad ning anda tagasiside tulevase õppesõitja teoreetiliste teadmiste hetkeseisust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: * tunneb ennast kindlalt põhilistes liiklusreeglites, et saada hakkama õppesõidukiga

AM3/1	Sõidu alustamine ja mopeedi asukoht sõites, sõidujärjekord sõites
Teema lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse mopeediga sõidu alustamise ja mopeedi asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse mopeedi asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida. Teiseks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnivate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Teema üldesmärgid	Luaa eeldused mopeediga sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa. Luaa eeldused ristmike ja teega külgnivate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: * teab, kuidas mopeediga ohutult sõitu alustada; * teab mopeedi asukoha valikuga seotud reegleid; * teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; * on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; * oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; * omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; * on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.

AM3/2	Sõidu eripära asulavälisel teel ja tunnelis
Teema lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel ja tunnelis, mopeedi juhtimisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse asulavälisel teel ja tunnelis mopeedi juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Teema üldeesmärgid	Lua eeldused asulavälisel teel ja tunnelis mopeedi juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab mopeedi juhtimise eripära asulavälisel teel võrreldes mopeedi juhtimisega asulas; * omab ülevaadet asulavälisel teel ja tunnelis mopeedi juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; * on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel mopeedi juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

AM5/1	Mopeedi peatamine ja sõidu lõpetamine; Möödasõit, möödumine ja überpõige; Grupis sõit
Teema lühikirjeldus	<p>Peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse mopeedi peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse mopeedi peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid.</p> <p>Analüüsitakse mopeedi peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.</p> <p>Omandatakse mopeediga möödasõidu, möödumisega ning überpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib mopeediga möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse mopeediga möödasõidu, möödumise ja überpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.</p> <p>Omandatakse mopeediga grupis sõitmisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse mopeediga grupis sõitmisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.</p>
Teema üldeesmärgid	<p>Lua eeldused mopeedi peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.</p> <p>Lua eeldused mopeediga ohutuks möödasõiduks, möödumisega ja überpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.</p> <p>Lua eeldused mopeediga grupis sõitmisel ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks.</p>
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * teab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi; * oskab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega reegleid rakendada probleemülesande lahendamisel; * teab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms); * teab mopeediga möödasõidu, möödumise ja überpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mopeedi tüübist tulenev jms); * mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita; * teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mopeedide asukoht teel) lähtuvalt grupi suuruselt, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mopeedi iseärasusest, juhi kogemusest jms; * mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus; * teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooni seadmete kasutamine); * mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.

T32	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Teema lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, mopeedi ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Teema üldeesmärgid	Luaa eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Luaa eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; * mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; * on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; * teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).

T33	Keskkonda säästev mopeedi kasutamine
Teema lühikirjeldus	Mopeedi kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, mopeedi korralise hooldamisega, mopeedi valikuga jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Teema üldeesmärgid	Luaa eeldused mopeedi säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luaa eeldused motivatsiooni suurendamiseks mopeedi kasutades keskkonda säästa. Luaa eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on mopeedi keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab, kuidas mopeedi kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; * oskab leida mopeedi kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; * teab, kuidas jälgida kütuse kulu; * on rohkem motiveeritud mopeedi kasutades keskkonda säästma; * mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.

T34/1	Mopeedi juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Teema lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja mopeedi rehvi vahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult mopeedi juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et mopeedile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes mopeedile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvalt sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms; nähtavusele vastava sõidukiiruse valimine, mis võimaldab mopeedi peatada nähtavuse piires.
Teema üldesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmisega seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida. Luua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimedal ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab mopeedile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; * teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mopeedi juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida; * teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; * mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; * omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega; * saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest.

AM5/2	Läbitud teemade kokkuvõte ja tagasiside kursuse kohta; õppeklassis
Teema lühikirjeldus	Enne koolituskursuse tunnistuse väljastamist peab tulevane juht olema omandanud mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooni taseme teoreetilised teadmised.
Teema üldesmärgid	Võtta kokku kogu õppe teoreetiliste teadmiste teemad ning anda tagasiside tulevase juhi teoreetiliste teadmiste hetkeseisust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * tunneb ennast kindlalt mopeedijuhi kvalifikatsiooni teoreetilistes teadmistes

3.2. Põhikoolituse sõiduõpe

AM2-AM4/1	Juhi tööasend ja turvavarustus; mopeedi käsitsemine
Teema lühikirjeldus	<p>Koolitus viiakse läbi kohas, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, näiteks muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida mopeedi vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal mopeedi kasutamine on ohtlik.</p> <p>Harjutatakse mootori käivitamist, mopeedi juhtimisseadmete käsitsemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms.</p>
Teema üldeesmärgid	<p>Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.</p> <p>Õpilane oskab paigalt võtta, mopeedi sujuvalt peatada ning sõidurada vahetada.</p>
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab teostada mopeedi sõidueelset kontrolli, kasutades näiteks mopeedi käsiraamatut; * oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; * oskab ise kasutada mopeedi turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; * oskab kasutada mopeedile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; * teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte; * on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel; * oskab paigalt võtta, mopeedi sujuvalt peatada ning sõidurada vahetada.

AM4	Mopeedi käsitlemine jaguneb järgmisteks teemadeks: AM4/2 Mopeedi käsitlemine AM4/3 Mopeedi käsitlemine
Teema lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikleks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, mopeedi juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdumist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdumist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev mopeedi käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Teema üldesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva mopeedi käsitlemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, mopeedi sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * oskab käsitleda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; * teab mopeedi vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; * omab realistlikku arusaama isiklikest, mopeedi käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; * on motiveeritud mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.

AM6	Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel jaguneb järgmisteks teemadeks: AM6/1 Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel AM6/2 Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel
Teema lühikirjeldus	Viimistletakse mopeedi ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemiselega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Teema üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * oskab käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; * omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; * oskab peatuda ja parkida teel; * teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; * mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; * omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

AM8	Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides jaguneb järgmisteks teemadeks: AM8/1 Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides AM8/2 Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Teema lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Teema üldesmärgid	Luuakse eeldused keerulisema ja tihedama liiklusega teedel liiklemiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teedel käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt; * omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; * teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; * mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; * omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; * kohanema liikluses toimuvate muutustega; * on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; * on võimeline liiklusoludega arvestades mopeedi juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

	Sõitmine individuaalse programmi järgi (tunni teema valitakse eelnevate teemade seast vastavalt iga õpilase individuaalsele vajadusele)
Teema lühikirjeldus	Mõeldakse läbi õpilase tugevad ja nõrgad oskused ning lepatakse kokku tunni teema vastavalt õpilase oskuste täiendamise vajadustele. Tunni teema valitakse eelnevate teemade seast.
Teema üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; * omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; * oskab peatuda ja parkida teel; * teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; * mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; * omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

S21/1, S21/2, S21/3, S21/4	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Teema lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemiseiga seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Teema üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; * omab vajalikke oskusi vähese liiklusega teel liiklemiseks; * oskab peatuda ja parkida teel; * teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; * mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; * omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

AM10-AM12	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige; Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal; sõiduoskuste hindamine
Teema lühikirjeldus	<p>Teema raames läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – mopeediga ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnmisel möödasõidu katkestamine jms. Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti . Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Enne koolituskursuse tunnistuse väljastamist peab tulevane juht olema omandanud mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooni taseme.</p>
Teema üldeesmärgid	<p>Luu eeldused mopeediga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.</p> <p>Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida. Võtta kokku kogu õppe sõiduteemad ning anda tagasiside tulevase juhi sõiduoskuste hetkeseisust.</p>
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu ja mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; * oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna võõndi kaudu; * oskab käituda möödasõidetava rollis; * omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; * oskab sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; * mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; * on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; * sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, nt. elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne ping, joove, uimastid, väsimus; * on saavutanud mopeedijuhi kvalifikatsiooninõuete taseme.

3.3. Mootorsõidukijuhi esmaabikoolituse teooriaõpe

EA01	Abi kutsumine, õnnetusolukorra hindamine ja õnnetusolukorras tegutsemine
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab, kuidas kutsuda abi ning suhelda häirekeskusega; * teab, kuidas hinnata õnnetusolukorda; * teab, kuidas tegutseda õnnetusolukorras (sealhulgas toime tulla paanikaga); * teab, kuidas kasutada mootorsõiduki esmaabikomplekti.
EA02	Verejooksu sulgemine, haavade sidumise võtted
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab, kuidas peatada väliseid verejookse; * mõistab haavade sidumise reegleid ja võtteid; * teab, kuidas kasutada sidemeid ja kolmnurkrätikut.
EA03	Luumurrud, seljavigastused
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * mõistab luumurdudega kaasnevaid ohtusid; * teab lahastamise reegleid; * mõistab lahastamisega seotud ohtusid * teab liigesetraumade (sealhulgas nihestuste ja nikastuste) tunnuseid; * teab, millal kahtlustada seljavigastust.
EA04, EA05	Kannatanu seisundi hindamine (sealhulgas kannatanu asendi muutmisega seotud ohud), esmaabi olemus ja üldpõhimõtted, välistingimustes abiandmise iseärasused, edasise tervisekahju ennetamine
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * teab esmaabi üldpõhimõtteid ja esmaabi olemust; * mõistab välistingimustes abiandmise iseärasusi; * teab, kuidas ennetada edasist tervisekahju; * teab kannatanu seisundi hindamise algoritmi; * mõistab kannatanu asendi muutmisega seotud ohtusid.
EA06	Esmaabi vigastuste korral – keha pindmised ja sügavad vigastused (sealhulgas liiklusõnnetusele iseloomulikud vigastused), sisemised verejooksud
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * tunneb ära erinevate kehaosade põrutused ja muljumised; * mõistab sisemiste verejooksude ohtlikkust; * teab esmaabi võtteid keha pindmiste ja sügavate vigastuste korral; * teab liiklusõnnetusele iseloomulikke vigastusi.

EA07	Esmaabi teadvusetuse korral – vabade hingamisteede tagamine, hapnikupuudusest põhjustatud ajukahjustuse ennetamine, elustamine
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * tunneb ära inimese teadvusetu oleku; * teab, kuidas vabastada hingamisteid ja tagada vabastatud hingamisteed; * teab, kuidas ennetada hapnikupuudusest põhjustatud ajukahjustuse teket * teab, kuidas eemaldada hingamisteedest võõrkeha; * teab elustamise algoritmi ja tehnikat.
EA08	Esmaabi põletuse ja külmakahjustuse korral sõltuvalt põhjustest (termilised, keemilised)
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * tunneb ära külmakahjustuse ja põletuse sõltuvalt põhjustest (termilised, keemilised); * teab esmaabi põletuse ja külmakahjustuse korral.
EA09	Meditsiinilise šoki olemus ja šokiseisundis kannatanu abistamine
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * mõistab meditsiinilise šoki olemust; * teab, kuidas abistada šokiseisundis kannatanut.
EA10	Mürgistused, hammustused (rästik, loomad, herilase mesilaste nõelamisest tingitud ohud anafülaktiline šokk. Psühholoogiline esmaabi, mitme erineva vigastusega kannatanu abistamise algoritm
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * mõistab, mis viisil tekivad mürgistused; * mõistab rästiku ja loomade hammustusest ning herilaste ja mesilaste nõelamisest tingitud ohtusid; * mõistab anafülaktiline šoki olemust; * mõistab psühholoogiline esmaabi vajalikkust; * teab mitme erineva vigastusega kannatanu abistamise algoritmi.

3.4. Mootorsõidukijuhi esmaabikoolituse praktikaõpe

EAP	Esmaabi praktikum ja teadmiste kontroll õppeklassis
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> * oskab avada hingamisteid; * oskab elustamisvõtteid; * oskab peatada välist verejooksu; * oskab siduda erinevatel kehaosadel olevaid haavu; * oskab leida kannatanule sobivat asendit luumurru korral; * oskab ohutult seada kannatanu õigesse asendisse (šokiasend, stabiilne külgasend); * oskab kasutada mootorsõiduki esmaabikomplekti; * oskab abistada teadvusel ja teadvusetut kannatanut; * on sooritanud teadmiste kontrolli positiivsele tulemusele.